

DE REGISSERENDE GEMEENTE

2005-05-09

"Belasting gemeente kan lager" kopte de Leeuwarder Courant zaterdag 23 april. Door bepaalde taken uit te besteden aan het bedrijfsleven, zou het ambtenarenkorps met 40 tot 50% ingekrompen kunnen worden en daardoor zouden de belastingen tot 20% lager uit kunnen vallen. Tot die conclusie komt directeur Piet van Mourik van het adviesbureau Alert in het boek "de regisserende gemeente".

Dergelijke mogelijke lastenverlichtingen zijn natuurlijk altijd welkom maar volgens mij zit er een flinke adder onder het gras. Taken die gemeenten zouden moeten uitbesteden zijn bouw- en woningtoezicht, personeelszaken, financiën, administratie en wijkbeheer. Volgens Van Mourik leidt dit niet alleen tot forse besparingen, maar ook tot een verkleining van de kloof burger-bestuur. Dubbele winst dus, tenminste zo lijkt het. Helaas is het tegendeel waar.

Sinds de privatisering van de woningbouwcorporaties kan de gemeente nog maar moeizaam zorgdragen dat ze haar plicht aangaande sociale woningbouw vervult en is er een nieuwe woningnood ontstaan. Uitbesteding van bouw- en woningtoezicht zal dit probleem alleen maar groter maken omdat de dan raad minimaal twee onwelwillende bedrijven moet zien te bewegen tot het aangaan van minder winstgevendende projecten.

De gevolgen van het uit handen geven van financiën zijn zo mogelijk nog erger. Helemaal met de in aantocht zijnde WMO. Sociale taken moeten niet in handen gegeven worden van commerciële instanties. Bedrijven hebben als eerste prioriteit winstbejag, dat betekent dat zij de WMO en de WWB zullen gaan zien als winstdrukkende kostenposten die geminimaliseerd dienen te worden. Waar de gemeente twijfelt wat zij zal doen als het WMO budget op is, zal een bedrijf stellen dat op op is. Dat is onaanvaardbaar. De druk op de burger om vooral geen gebruik te maken van sociale voorzieningen zal toenemen en dat zal er toe leiden dat de ontevredenheid over het beleid groeit.

Om er voor te zorgen dat de vleugellamme gemeente tenminste nog iets te doen heeft krijgt zij een nieuwe taak, namelijk de bevoegdheid tot het uitdelen van boetes voor overtredingen als wildplassen, te vroeg buiten zetten van vuilnis, niet opruimen van hondenpoep, graffiti en foutparkeren. Een weinig populaire taak die er ook weer toe zal leiden dat de aversie jegens de gemeente toeneemt. Het kabinet heeft al besloten dat gemeenten de vrije hand krijgen in het uitdelen van boetes tot maximaal €340. Op zich is de boete bevoegdheid van de gemeente geen verkeerd plan, integendeel, vooral het geven van deze bevoegdheid aan de stadswachten zou bij kunnen dragen aan de openbare orde, maar de gemeente moet meer zijn dan een boetefabriek.

De gemeenten, die toch al moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen, zullen geld bij moet leggen omdat niet verwacht wordt dat de boeteopbrengsten zullen opwegen tegen de kosten van de benodigde extra inspecteurs. Dan wordt nog niet eens rekening gehouden met de kosten die de halvering van het aantal ambtenaren met zich meebrengt. Zij zullen immers aanspraak gaan maken op ontslagpremies en uitkeringen.

Deze plannen zullen een neerwaartse spiraal in gang zetten. De gemeente zal weinig meer voor de burgers kunnen betekenen, de instroom in de WWB zal groeien en zorg zou in het ergste geval zelfs uitverkocht kunnen zijn. Dat zal leiden tot kostenstijgingen omdat de vraag groter is dan het aanbod. Per saldo zal de burger er dus op achteruit gaan omdat de belastingverlaging teniet zal worden gedaan door de stijgende kosten van primaire levensbehoeften als zorg en woonruimte.

Petra Kramer.